

ASERTIVNA ŽENA

BESTSELER I KLASIK O ŽENSKOJ ASERTIVNOSTI

ARETÉ
IZDAVAČKA KUĆA

Naslov originala
Stanlee Phelps and Nancy Austin
THE ASSERTIVE WOMAN

Zbirka
Preobražaj

Za izdavača
Nina Gugleta

Izvršna urednica
Ana Jovanović

Prevod
Irina Vujičić

Lektura
Jelena Janković

Korektura
Aleksandra Dunderski

Dizajn korica
Anja Banješević

Štamparija
Art Print Media, Novi Sad

Tiraž
1000 primeraka

Izdavač
Areté, Beograd, 2021

Copyright © by Stanlee Phelps and Nancy Austin
Copyright za srpsko izdanje © Arété, 2021

Sva prava zadržana.
Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez
pismene saglasnosti izdavača.

ASERTIVNA ŽENA

BESTSELER I KLASIK O ŽENSKOJ ASERTIVNOSTI

Stenli Felps i Nensi Ostin

Prevod
Irina Vujičić

POSVETA

*U sećanje na naše divne majke, Koni Felps i Merilin
Ostin, s ljubavlju*

SADRŽAJ

- 1 Uvod
- 2 Naša lična putovanja
- 3 Ko je asertivna žena?
- 4 Kako postajemo asertivne
- 5 Unutrašnja igra asertivnosti
- 6 Prepreke na unutrašnjem putu
- 7 Saosećajnost može da bude zamka
- 8 Osnažite sebe da budete asertivne
- 9 Izražavanje asertivnosti
- 10 Vi to zaslužujete!
- 11 Kako da izgradite asertivnu sliku tela
- 12 Komplimenti, kritike i odbijanja
- 13 Kako da kažete „ne”
- 14 Manipulacija
- 15 Asertivno senzualna
- 16 Bes u vama
- 17 Humor – treba nam ga više!
- 18 Prijatelji i ljubavnici
- 19 Asertivni porodični odnosi
- 20 Asertivnost na radnom mestu
- 21 Mitologija zaposlene žene
- 22 Žilavi duh
- 23 Najčešća pitanja asertivne žene
- 24 Ista pesma, četvrti stih

1

UVOD

Avantura je vredna sama po sebi.

~ Amelija Erhart

Ovo četvrto izdanje *Asertivne žene* raduje se obećanju novog veka. Od početka je ova knjiga bila verni vodič i izvor inspiracije za žene širom sveta. Verujemo da će postati važan deo i vašeg života. Čitateljke su nam rekly da im je *Asertivna žena*, kao prijateljica na koju uvek mogu da računaju, pomogla da otkriju i slede svoje snove kod kuće, na poslu i u slobodno vreme.

Možda ovu knjigu čitate prvi put. Možda vam je cilj da učvrstite samopouzdanje. Ili možda želite da ostavite trag u svetu a ne znate odakle da počnete. Nudimo vam odgovore na osnovu dvadeset pet godina prakse i sakupljenih iskustava hiljada žena koje su pronašle petlju i srećnu okolnost da ispune svoje snove.

Imamo mnogo razloga za veselje! Otkad se naše prvo izdanje pojavilo u knjižarama, ženama su se otvorile brojne, dotad nedostižne mogućnosti. Zauzele smo svoja mesta kao astronautkinje, glavne kuvarice i profesionalne košarkašice, filmske producentkinje i izvršne direktorke. Ogroman broj nas to radi istovremeno dok rađa decu, podiže porodicu i brine o ostarelim roditeljima. Zaposlene majke i majke preduzetnice više nisu neobična pojava; sada smo norma. Ova knjiga ima šta da poruči svima i svakome pojedinačno.

Međutim, najbolje od svega je to što je stara zamisao o asertivnoj ženi – rospiji koja se izdigla posle godina tlačenja i

svima zagorčala život – potpuno diskreditovana. Asertivnost je kolagen svakodnevnog života, moćno vezivno tkivo koje obogaćuje odnose, otvara vrata i jača veze. Nikada neće izaći iz mode.

Kako da koristite ovu knjigu kao radnu svesku

Knjiga obuhvata brojne vežbe koje možete raditi. Neke od njih zahtevaju samo pisani odgovor, a druge podrazumevaju isprobavanje novih ponašanja. Koristile smo sve te vežbe na svojim radionicama i smatramo ih izuzetno delotvornim pomagalicama za učenje asertivnog ponašanja.

Predlažemo da vežbe radite po redu kojim su predstavljene. Neke su osmišljene tako da ih radite sami. Neke treba da radite s prijateljicom, a neke od vežbi daju najbolji uspeh kada se rade grupno.

Strane s vežbama mogu se kopirati kako biste ih koristili u grupama ili na radionicama, pod uslovom da se ne prodaju komercijalno i da se naglasi odakle su preuzete.

Da li znate svoj AQ?

Ako se pitate šta ćete dobiti čitanjem *Asertivne žene*, počnite tako što ćete testirati svoj koeficijent asertivnosti (AQ). Koristite ovu skalu da odredite koliko vam prija svaka stavka:

- 1 – Veoma mi je neprijatno;
- 2 – Umereno mi prija;
- 3 – Ovo mi veoma prija.

Može biti nekih situacija koje se ne odnose na vas; u tim slučajevima, pokušajte da zamislite koliko bi vam bilo prijatno kada biste se našli u takvoj situaciji.

Uzged, na nekim od naših radionica učestvovali su muškarci, za koje je često bilo pravo prosvetljenje da testiraju svoju asertivnost i da uporede svoje odgovore sa odgovorima

žena koje poznaju. AQ može biti neutralan način da se podstakne razgovor.

RAZVIJANJE ASERTIVNOSTI

- Javljate se za reč i postavljate pitanja na sastanku. —
- Upućujete komentar muškarcu koji vam je upao u reč. Direktno njemu, u trenutku kad vas prekine. —
- Iznosite svoje gledište muškoj figuri od autoriteta (svešteniku, šefu, terapeutu, ocu). —
- Predstavljate ideje i razgovarate o njima u prisustvu muškaraca. —

UNUTRAŠNJA IGRA ASERTIVNOSTI

- Koristite svoju unutrašnju mudrost da vas usmerava u donošenju jasnih odluka umesto da radite nešto što neko drugi misli da treba radite. —
- Izlazite sa grupom prijatelja i onda kada ste vi jedini bez partnera. —
- Kada ste naročito stručni u nečemu koristite svoj autoritet i/ili moć, ne označavajući sebe kao zahtevnu, napornu, neljubaznu, agresivnu, nametljivu, arogantnu ili roditeljski nastrojenu osobu. —
- Zahtevate očekivanu uslugu onda kada je ne dobijete (na primer, u restoranu ili u prodavnici). —

PREPREKE NA PUTU KA ASERTIVNOSTI

- Smejete se ili ignorišete negativne misli koje potkrepljuju stara uverenja i sprečavaju vas da preduzimate asertivne rizike. —

ZAMKA SAOSEĆAJNOSTI

- Birate da uradite ono što je dobro za vas bez grize savesti, uprkos manipulacijama druge osobe. —
- Poštujete svoje potrebe barem onoliko koliko poštujete tuđe. —

OSNAŽUJETE SEBE DA BUDETE ASERTIVNI

- Svakog dana povećavate svoju moć i samopouzdanje. —
- Od vas se očekuje da se izvinite zbog nečega, ali vi se ne izvinite jer smatrate da ste u pravu. —
- Bez izvinjavanja tražite da vam neko vrati ono što ste mu pozajmili. —

IZRAŽAVANJE ASERTIVNOSTI

- Samouvereno koristite izraz asertivnosti koji odgovara vašem jedinstvenom stilu i ličnosti – ne ciljajući ka savršenosti. —
- Uviđate razliku između prave asertivnosti i njenih imitacija: preterano optimistična asertivnost, prevarna asertivnost i nepromišljena asertivnost. —
- Poštujete granice asertivnosti i sprečavate sindrom superžene. —

VI TO ZASLUŽUJETE

- Govorite o svojim talentima i trijumfima otvoreno, bez srama. —
- Gledate se u ogledalo sa iskrenim osmehom i govorite sebi naglas: „Zaista mi se sviđaš. Po mom mišljenju, ti si super.” —

ASERTIVNA SLIKA TELA

- Ulazite i izlazite iz prostorije u kojoj su prisutni muškarci. —
- Govorite pred grupom ljudi. —
- Gledate ljude u oči, držite glavu uspravno i nagnjete se napred dok razgovarate s nekim. —

KOMPLIMENTI, KRITIKE I ODBIJANJE

- Primajte komplimente tako što kažete nešto asertivno kako biste dali do znanja da se slažete. —
- Priprijetite odbijanje. —
- Ne dobijate odobrenje najvažnijeg muškarca u svom životu, ili bilo kog muškarca. —
- Diskutujete o kritici neke osobe otvoreno s tom osobom. —
- Kažete nekome da on/ona radi nešto što vam smeta. —

KADA TREBA DA SE KAŽE „NE”

- Odbijate da donesete kafu ili da hvatate beleške na sastanku, za šta ste odabrani zato što ste žensko. —
- Kažete „ne” – odbijate da učinite nekome uslugu kada vam nije do toga. —
- Odbijate kada vas neko pozove da se vidite ili na sastanak. —

MANIPULACIJA

- Kažete osobi da mislite da ona pokušava da manipuliše vama. —
- Odgovarate muškarcu koji vam je uputio omalovažavajući komentar („Imaš dobar posao za ženu”; „Nisi emocionalna/praznoglava/glupa/histerična kao većina žena”). —

SENZUALNOST

- Kažete osobi da vas fizički privlači pre nego što ona vama izjavi tako nešto. —
- Inicirate seks sa svojim partnerom. —
- Pokazujete fizičko uživanje na umetničkoj izložbi ili koncertu uprkos reakcijama drugih ljudi. —

- Tražite od svog ljubavnika da vas miluje i/ili govorite ljubavniku šta vam prija.
- Insistirate na seksu sa zaštitom sa potencijalnim ljubavnikom kako ne bi došlo do seksualno prenosivih bolesti.

LJUTNJA

- Izražavate ljutnju direktno i iskreno kada ste ljutiti.
- Svađate se s drugom osobom.

HUMOR

- Ispričate vic.
- Slušate kako prijatelj priča o nekom vašem blamu, ali smešnom.
- Reagujete humorom na uvredu.

PRIJATELJI I LJUBAVNICI

- Tražite od prijatelja emocionalnu podršku i razumevanje.
- Raskrstite sa starim prijateljima i upoznajte nove prijatelje kada za to dođe pravi trenutak.
- Rizikujete odbijanje i osećate se budalasto u romantičnoj vezi.
- Činite nešto pozitivno kako biste se suočili sa strahom i konfliktom u svojim vezama.

PORODIČNI ODNOSI

- Pristupate odnosu s roditeljima iskrenije i otvorenije.
- Disciplinujete svoju decu.
- Disciplinujete tuđu decu.
- Objašnjavate svom detetu životne činjenice ili svoj razvod.

ASERTIVNOST NA POSLU

- Započinjete diskusiju sa šefom o povišici ili o prilici za unapređenje. —
- Odbijate da obavljate lične poslove ili kupovinu za svog šefa. —
- Prihvatate od šefa povratne informacije o svom radu naročito kada su one u vezi s potrebom da se popravite u nekoj oblasti. —
- Zalažete se za predškolske programe o trošku poslodavca. —

MITOLOGIJA O ZAPOSLENOJ ŽENI

- Opovrgavate najčešće mitove o zaposlenim ženama: one su previše emocionalne, previše nesigurne, nisu dovoljno profesionalne. —
- Znaete koja je razlika između superžene i super žene. —
- Pobunite se kada drugu ženu optuže da je previše emocionalna da bi bila efikasna. —
- Možete da kažete „ne” kada se od vas traži da prihvatite još jedan dodatni projekat „zarad svoje karijere”. —

ŽILAVI DUH

- Prihvatate izazov i ne odustajete od njega. —
- Nastavljate hobi ili posebno interesovanje s kojim ste ranije u životu prekinuli. —
- Hrabro istupate, bilo lično ili politički. —

Iako naša merila za određivanje koeficijenta asertivnosti nisu validni psihološki test, mogu vam pomoći da odlučite kako da pristupite asertivnosti i odakle da počnete. Ako imate najviše jedinica i dvojki ispod svakog naslova, obavezno posvetite posebnu pažnju odgovarajućem poglavlju. Ako imate više jedi-